

TÀI LIỆU TĨNH HUẤN



“TÂN PHÚC ÂM HÓA ĐỜI SỐNG GIA ĐÌNH” THEO THƯ CHUNG 2013 HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM

Tháng 6/2014

NỘI DUNG



Lời Giới Thiệu.....	3
Thư Chung của HĐGMVN - 2013.....	5
Gia đình là Cộng đoàn Cầu nguyện.....	17
Gia đình là Cộng đoàn yêu thương	34
Gia đình là Cộng đoàn Phục vụ sự sống	46
Gia đình là Cộng đoàn tham gia vào sứ vụ Phúc-âm-hóa	57
Bài ca Ý lực Năm “Tân Phúc-âm-hóa Gia đình”.....	66

LỜI GIỚI THIỆU

Trọng kính Đức
Tổng giám mục Hà Nội,
Phêrô Nguyễn Văn
Nhơn, và Đức Tổng
giám mục Sài Gòn,
Phaolô Bùi Văn Đọc,

Trọng kính các Đức
giám mục các giáo phận
tại Việt Nam,



Kính thưa quý linh mục chính, phó xứ,

Thưa các Hội đoàn Công giáo Tiến hành, các Phong
trào Canh tân,

Hội Đồng Giám Mục Việt Nam (HĐGMVN) đã chọn năm 2014 làm Năm “Tân Phúc Âm hóa đời sống gia đình”. Từ ngày Thư Chung của HĐGMVN được công bố ngày 10/10/2013 đến nay, các giáo phận và các giáo xứ đã thực hiện được nhiều việc tốt lành nhằm mục đích Tân Phúc Âm hóa các gia đình thuộc địa hạt của giáo phận, giáo xứ mình. Mới đây, ngày 1/5/2014, Ủy Ban Giáo Dân của HĐGMVN ra Thư kêu gọi mọi người “tích cực hưởng ứng Công Cuộc Tân Phúc hóa của Giáo Hội”.

Chỉ còn 6 tháng nữa là năm 2014 kết thúc. Vì thế chúng ta cần cố gắng thêm chút nữa trong việc học hỏi và áp dụng Thư Chung 2013 của HĐGMVN về “Tân

Phúc Âm hóa đời sống gia đình”. Nhất là trong mùa Hè hay mùa Vọng 2014 này, chúng ta nên tổ chức những đợt Tĩnh Huấn cho giáo xứ, cho Hội đoàn Công giáo Tiến hành và các Phong trào Canh tân.

Nhằm hỗ trợ các giáo xứ cũng như các Hội đoàn Công giáo tiến hành và các Phong trào Canh tân có tài liệu Tĩnh Huấn, con xin đóng góp phần nhỏ bé của mình vào công việc quan trọng và tốt lành này.

Tài Liệu gồm 4 đề tài:

Đề tài 1: Gia đình là cộng đoàn cầu nguyện,

Đề tài 2: Gia đình là cộng đoàn yêu thương,

Đề tài 3: Gia đình là cộng đoàn phục vụ sự sống và

Đề tài 4: Gia đình là cộng đoàn tham gia vào sứ vụ Phúc Âm hóa.

Mong Tài Liệu Tĩnh Huấn này được nhiều nơi sử dụng cho những buổi huấn luyện (học hỏi) và cầu nguyện.

Nguyện xin Chúa chúc lành.

Sài Gòn 8/6/2014

Lễ Chúa Thánh Thần Hiện Xuống

Giêrônimô Nguyễn Văn Nội



THƯ CHUNG CỦA HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM GỬI CỘNG ĐỒNG DÂN CHÚA



HỘI THÁNH CÔNG GIÁO TẠI VIỆT NAM VÀ CÔNG CUỘC TÂN PHÚC-ÂM-HÓA

Anh chị em thân mến,

“Nguyện xin ân sủng Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, tình yêu của Chúa Cha và ơn thông hiệp của Chúa Thánh Thần, ở cùng tất cả anh chị em” (x. 2 Cr 13,13). Chúng tôi, các giám mục từ 26 giáo phận Việt Nam, quy tụ tại Trung Tâm Mục Vụ Sài Gòn để tham dự Đại hội lần thứ XII của Hội Đồng Giám Mục Việt

Nam, xin cảm ơn anh chị em đã cầu nguyện nhiều cho chúng tôi để Đại hội diễn ra cách tốt đẹp và bình an. Nay Đại hội đã kết thúc, qua Thư Chung này, chúng tôi muốn chia sẻ với anh chị em những công việc đã làm trong Đại hội, cách riêng về sứ vụ Tân Phúc-Âm-hóa.

1.

Bước vào Đại hội trong khung cảnh **Năm Đức Tin**, chúng tôi vui mừng được nghe biết về những hoa trái thiêng liêng nơi các tín hữu cũng như các cộng đoàn giáo xứ, giáo phận, dòng tu, đã tích cực học hỏi và nỗ lực canh tân đời sống đức tin. Các cuộc cử hành phụng vụ và sinh hoạt mục vụ đã giúp cho đức tin của mỗi người được thanh luyện, củng cố và đổi mới. Đồng thời, khi nghe biết về những khó khăn và thử thách mà một số cộng đoàn phải đối diện, chúng tôi hiểu rằng sống đức tin luôn luôn là một thách đố, nhưng trong bất cứ hoàn cảnh nào, người môn đệ Chúa Giêsu vẫn được mời gọi làm chứng cho Tin Mừng yêu thương của Chúa, trở thành chất xúc tác cho việc xây dựng nền văn minh tình thương và văn hóa sự sống.

Ngoài ra, chúng tôi cũng lắng nghe và góp ý cho nhau về nhiều sinh hoạt và công việc của Hội Thánh tại Việt Nam, cách riêng là công trình xây dựng Trung Tâm Hành Hương Đức Mẹ La Vang. Đại hội cũng

dành nhiều thời giờ cho việc bầu chọn Ban Thường vụ của Hội Đồng Giám Mục cũng như các chủ tịch của các Ủy ban trực thuộc Hội Đồng Giám Mục trong nhiệm kỳ mới.

2.

Giờ đây chúng tôi muốn chia sẻ với anh chị em về định hướng và chương trình mục vụ trong những năm tới. Trong ba năm qua (2010-2013), tất cả chúng ta đã cùng nhau học hỏi và sống ý nghĩa *Giáo Hội: mầu nhiệm – hiệp thông – sứ vụ*. Định hướng đó và tinh thần của Năm Đức Tin cần được tiếp nối bằng nỗ lực **“Tân Phúc-Âm-hóa để thông truyền đức tin Kitô giáo”**, cũng là chủ đề của Thượng Hội Đồng Giám Mục lần thứ XIII, diễn ra tại Rôma, từ ngày 7 – 28 tháng 10 năm 2012. Thật vậy, ánh sáng Đức Kitô chiếu tỏa trên khuôn mặt các Kitô hữu và ánh sáng ấy phải lan đến những người khác, giống như từ ngọn nến phục sinh, vô vàn những ngọn nến khác được thắp lên trong Đêm Vọng Phục Sinh ^[1]. Ngoài ra, chúng ta còn được nhắc nhở cách riêng về sứ mệnh đó trong năm nay, khi Hội Thánh tại Việt Nam kỷ niệm 25 năm tuyên phong 117 chứng nhân đức tin (19.06.1988 – 19.06.2013), là những hoa trái thánh thiện của công cuộc Phúc-Âm-hóa.

3.

Mục tiêu của Phúc-Âm-hóa là dẫn mọi người vào cuộc gặp gỡ cá vị với Đức Giêsu Kitô, trong Thánh Thần, nhờ đó gặp gỡ Thiên Chúa Cha của Người, cũng là Cha của chúng ta, và để đời sống mình được biến đổi theo tinh thần Phúc Âm. Như thế, trước hết chính bản thân chúng ta phải được Phúc-Âm-hóa, phải củng cố và làm mới lại đức tin của mình, rồi mới có thể giúp những anh chị em đã xa rời đức tin tái khám phá vẻ đẹp và ánh sáng đức tin. Ngày nay, khi một số người chỉ còn là Kitô hữu trên danh nghĩa, chúng ta hãy sống cho đúng với ơn gọi Kitô hữu của mình trong niềm vui, hãy chiếu tỏa sức hấp dẫn của Tin Mừng cho những người chung quanh.

Phúc-Âm-hóa là sứ vụ mang tính toàn diện, vì “ánh sáng đức tin không chỉ soi chiếu đời sống nội bộ của Hội Thánh hoặc chỉ để xây dựng thành đô vĩnh cửu trong thế giới mai sau, mà còn giúp chúng ta xây dựng xã hội hiện nay nhằm hướng tới một tương lai hi vọng” ^[2]. Chính Chúa Giêsu dạy chúng ta hướng đi này. Người đứng về phía những nạn nhân của các thảm họa và bất công. Người liên đới với những ai bị xã hội loại bỏ. Liên đới và xót thương những nạn nhân và những người bị gạt ra bên lề xã hội phải trở thành đòi hỏi thiết yếu trong sứ vụ Phúc-Âm-hóa ^[3].

4.

“Tân Phúc-Âm-hóa” không phải là rao giảng một Phúc Âm mới vì *“Đức Giêsu Kitô vẫn là một, hôm qua cũng như hôm nay, và như vậy mãi đến muôn đời”* (Dt 13,8), nhưng là “mới về lòng nhiệt thành, mới trong phương pháp, và mới trong cách diễn tả” [4]. Mới về lòng nhiệt thành là làm mới lại tương quan giữa bản thân chúng ta với Đức Giêsu Kitô, để mối tương quan ấy hướng dẫn toàn bộ đời sống chúng ta. Mới trong phương pháp là biết vận dụng những phương pháp thích hợp để đáp ứng sự thay đổi nhanh chóng của thời đại về nhiều mặt, văn hóa, xã hội cũng như kỹ thuật. Mới trong cách diễn tả là cố gắng nghiên cứu và sử dụng những cách diễn tả phù hợp, để con người hôm nay có thể hiểu và lĩnh hội được sứ điệp Phúc Âm.

Công cuộc Tân Phúc-Âm-hóa đòi duyệt lại toàn bộ các sinh hoạt mục vụ ở tất cả mọi bình diện, nghĩa là phải thực hiện cuộc hoán cải từ trong tâm thức đến định hướng và phương pháp khi làm mục vụ. Từ kinh nghiệm của các nước đã có nhiều Kitô hữu bỏ đạo, nếu chúng ta không nhanh chóng thực hiện cuộc hoán cải mục vụ này, thì trong tương lai không xa, Hội Thánh tại Việt Nam cũng có thể rơi vào tình trạng băng giá của mùa đông đức tin như một số nơi trên thế giới.

Chương trình canh tân đời sống đức tin cần được lồng vào trong tổng thể của kế hoạch mục vụ mà Hội Đồng Giám Mục trình bày trong Thư Chung Hậu Đại Hội Dân Chúa 2010: *“Cùng nhau bồi đắp nền văn minh tình thương và sự sống”*. Thư Chung ấy là chương trình hành động của Hội Thánh tại Việt Nam trong nhiều năm. Dựa trên định hướng căn bản này, chúng tôi mời gọi anh chị em hãy cùng với chúng tôi thực hiện kế hoạch mục vụ kéo dài 3 năm (2014-2016):

- Năm 2014: Phúc-Âm-hóa đời sống gia đình;
- Năm 2015: Phúc-Âm-hóa đời sống giáo xứ và các cộng đoàn;
- Năm 2016: Phúc-Âm-hóa đời sống xã hội.

5.

Trong năm 2014 sắp tới, chúng ta hãy cùng nhau Phúc-Âm-hóa đời sống gia đình và thúc đẩy gia đình tham gia tích cực vào sứ vụ loan báo Tin Mừng. Hội Thánh được gọi là gia đình của Thiên Chúa và mỗi gia đình Kitô hữu được gọi là Hội Thánh tại gia. Việc canh tân Hội Thánh phải được bắt đầu từ mỗi gia đình, do đó, Hội Thánh đặc biệt quan tâm đến các gia đình. Cách cụ thể, mới đây Đức Thánh Cha Phanxicô đã loan báo triệu tập Thượng Hội Đồng Giám Mục khóa ngoại lệ vào tháng 10 năm 2014 về “Những thách đố mục vụ đối với gia đình

trong bối cảnh Phúc-Âm-hoá”. *Thư Chung Hậu Đại Hội Dân Chúa 2010* cũng nhấn mạnh: “Trước cuộc khủng hoảng gia đình hiện nay, Hội Thánh nhận thấy cần phải tăng cường và canh tân mục vụ gia đình, phải xem mục vụ gia đình là hoạt động quan trọng, nối kết những kế hoạch và chương trình mục vụ của giáo xứ cũng như giáo phận” ^[5].

6.

Để thực hiện những mục tiêu trên, xin anh chị em hãy xây dựng gia đình mình thành **một cộng đoàn cầu nguyện, sống tình yêu hợp nhất thủy chung, phục vụ sự sống và hăng say loan báo Tin Mừng.**

– Gia đình là **cộng đoàn cầu nguyện**, thờ phượng Thiên Chúa, đền thờ tại gia. Hiệp thông trong kinh nguyện vừa là hoa trái vừa là đòi hỏi của sự hiệp thông bắt nguồn từ bí tích Rửa Tội và Hôn Phối. Chúa Giêsu hiện diện trong gia đình khi vợ chồng, cha mẹ, con cái cùng cầu nguyện, và khi đó, chính cuộc sống gia đình trở thành lời kinh sống động. Hoàn cảnh sống hiện nay gây nhiều khó khăn trở ngại cho việc gia đình cùng sum họp cầu nguyện. Tuy nhiên đây là đòi hỏi quan trọng trong đời sống gia đình Công giáo. Vì thế, cùng với việc siêng năng tham dự Thánh Lễ và lãnh nhận các bí tích, chúng tôi tha thiết xin anh chị em duy trì giờ kinh chung trong gia đình, và cố gắng đưa Lời Chúa vào giờ kinh này.

– Gia đình là **cộng đoàn yêu thương** bằng tình yêu hợp nhất thủy chung, xuất phát từ Thiên Chúa Tình Yêu. Mỗi tương quan giữa vợ chồng, cha mẹ và con cái cũng như giữa anh chị em với nhau, phải là dấu chỉ sống động của Tình Yêu Thiên Chúa. Vì thế, các gia đình công giáo phải loại bỏ mọi thứ bạo hành, “hãy có lòng thương cảm, nhân hậu, khiêm nhu, hiền hòa, nhẫn nại, chịu đựng và tha thứ cho nhau” (Cl 3,12-13).

– Gia đình là **cộng đoàn phục vụ sự sống**, được khơi nguồn từ chính Thiên Chúa Hằng Sống. Vợ chồng Kitô hữu yêu thương nhau bằng một tình yêu mở ra với sự sống, tôn trọng sự sống ngay từ lúc thụ thai, cộng tác với Thiên Chúa Tạo Hóa qua việc sinh con có trách nhiệm, giáo dục con cái nên người tốt và nên con cái Chúa. Gia đình phải là ngôi trường đầu tiên dạy các đức tính nhân bản và đức tin, là thành trì bảo vệ sự sống thể lý cũng như tinh thần của con cái trước sự tấn công của cái ác và cái xấu trong cuộc sống. Vì thế, các bậc cha mẹ phải ý thức trách nhiệm của mình là những nhà giáo dục đầu tiên và không thể thay thế, bằng chính gương sáng của mình.

– Gia đình là **cộng đoàn tham gia vào sứ vụ Phúc-âm-hóa**, bằng lời cầu nguyện cũng như bằng hành động cụ thể. Chính đời sống yêu thương hiệp

nhất trong gia đình công giáo, ngay giữa những khó khăn và thử thách của cuộc đời, tự nó đã là lời chứng âm thầm nhưng có sức thuyết phục của Tin Mừng. Ngoài ra, theo truyền thống tốt đẹp, gia đình công giáo còn là nơi vun trồng ơn gọi linh mục và tu sĩ. Đồng thời, khi có thể, xin anh chị em hãy mạnh dạn chia sẻ và giới thiệu Đức Kitô cho người khác.

7.

Để đồng hành với các gia đình trong sứ mệnh cao cả nói trên, chúng tôi đề nghị một số việc mục vụ sau:

Việc chuẩn bị cho giới trẻ bước vào đời sống hôn nhân và gia đình là đòi hỏi khẩn thiết hơn bao giờ hết. Các bạn trẻ cần ý thức và sống đời hôn nhân như một ơn gọi và sứ mệnh cao quý, được chọn lựa với ý thức, tự do và trách nhiệm. Đôi bạn Kitô hữu còn được mời gọi sống bí tích Hôn Phối như dấu chỉ hữu hình và hữu hiệu của tình yêu Đức Kitô dành cho Hội Thánh, một tình yêu phong nhiêu, duy nhất và bất khả phân ly. Để được như thế, cần có sự chuẩn bị xa, chuẩn bị gần, và chuẩn bị trực tiếp cho các bạn trẻ bước vào đời sống hôn nhân.

Trong bối cảnh có nhiều biến động về văn hóa-xã hội ngày nay, chúng tôi thiết nghĩ cần phải nhắc lại chân lý này: định chế gia đình đặt nền tảng trên **hôn nhân giữa một người nam và một người nữ**. Định

chế này dựa trên bản tính con người, do chính Thiên Chúa thiết lập, hướng đến thiện ích của chính gia đình và xã hội; vì thế, mọi cá nhân và tập thể xã hội cần nhìn nhận và tôn trọng định chế này.

Đồng hành với các gia đình trẻ ngày nay là yêu cầu mục vụ quan trọng, để giúp họ sống tình yêu vợ chồng với tinh thần trách nhiệm, phục vụ sự sống, biết hòa hợp tình thương trong tổ ấm gia đình với trách nhiệm xây dựng Hội Thánh, xã hội và đất nước.

Với những anh chị em đang gặp khó khăn vì **hôn nhân đổ vỡ** và gia đình ly tán, một đảng chúng ta vẫn phải nêu cao lý tưởng đời sống hôn nhân công giáo, đảng khác phải đồng hành và nâng đỡ họ, thay vì bày tỏ thái độ lên án và loại trừ.

Hiện nay, có nhiều **nhóm, hiệp hội, phong trào tu đức và tông đồ** đang dần thân chăm lo mục vụ gia đình theo những cách thế và mức độ khác nhau. Những phong trào này cần được các mục tử đồng hành và hướng dẫn, nâng đỡ và khích lệ, để họ góp phần cách cụ thể và hài hòa với chương trình mục vụ chung trong mỗi giáo xứ, giáo phận.

Các giáo phận nên quan tâm đến việc **đào tạo giáo sĩ, tu sĩ, giáo dân chuyên trách mục vụ gia đình**. Những người này sẽ cộng tác với các giám mục giáo phận trong việc xây dựng và triển khai những chương trình mục vụ gia đình trong giáo phận

cũng như giáo xứ. Chúng tôi cũng muốn gửi lời kêu gọi đặc biệt đến anh chị em văn nghệ sĩ và giới truyền thông công giáo. Ước mong anh chị em vận dụng tài năng Thiên Chúa ban, để tôn vinh vẻ đẹp đích thực của tình yêu hôn nhân và gia đình. Các linh mục tương lai cũng cần được chuẩn bị chu đáo hơn về mục vụ gia đình, để có thể đồng hành với các gia đình cách hữu hiệu.

Anh chị em thân mến,

Trên đây, chúng tôi đã chia sẻ với anh chị em những thao thức mục vụ cũng như những đề nghị cụ thể, nhằm góp phần vào nỗ lực “Tân Phúc-Âm-hóa để thông truyền đức tin Kitô giáo”. Ước mong những đề nghị này được anh chị em - cách riêng, các linh mục là những cộng tác viên gần gũi của hàng giám mục - đón nhận để cầu nguyện, suy nghĩ, khai triển và thực hiện ở nhiều cấp độ: gia đình, giáo xứ, giáo phận. Hướng về Các Thánh Tử Đạo Việt Nam là những tấm gương sáng ngời trong sứ mệnh Phúc-Âm-hóa, chúng ta hãy thân thưa với các ngài:

Lạy Các Thánh Tử Đạo Việt Nam, là con thảo của Cha trên trời, là chứng nhân anh dũng của Đức Kitô, là thành phần trung kiên của Hội Thánh, xin giúp chúng con biết trân trọng di sản đức tin mà các ngài đã truyền lại cho chúng con bằng máu và nước mắt. Xin cho chúng con mạnh dạn sống đức tin trong gia

đình cũng như xã hội, theo tấm gương xán lạn của Thánh Gia Thất, để chiếu tỏa ánh sáng đức tin khắp nơi nơi; nhờ đó chúng con có thể tích cực góp phần thi hành sứ mệnh truyền giáo, đem lại hoa quả dồi dào trên quê hương Việt Nam thân yêu.

**Làm tại Trung Tâm Mục Vụ Sài Gòn,
ngày 10 tháng 10 năm 2013**

+ Cosma Hoàng Văn Đạt + Phêrô Nguyễn Văn Nhơn

(đã ký)

(đã ấn ký)

Giám mục Bắc Ninh
Tổng thư ký HĐGM.VN

Tổng giám mục Hà Nội
Chủ tịch HĐGM.VN

Chú Thích:

[1] ĐTC. Phanxicô, Lumen fidei, số 37.

[2] Nt., số 51.

[3] Sứ điệp FABC X.

[4] Đức Chân phước Gio-an Phao-lô II, Diễn văn tại Đại hội XIX của CELAM, Port-au-Prince.

[5] HĐGMVN, Thư Chung Hậu Đại Hội Dân Chúa 2010, số 43.

Nguồn: WHĐ



ĐỀ TÀI I

"GIA ĐÌNH LÀ CỘNG ĐOÀN CẦU NGUYỆN"

I. CẦU NGUYỆN MỞ ĐẦU

1.1 Gợi ý của người hướng dẫn:

Nhiều người, nếu không nói là tất cả chúng ta, đều biết rằng trong Đại hội thường niên hồi tháng

10/2013 Hội đồng Giám Mục Việt Nam (HĐGMVN) đã quyết định chọn chủ đề “Tân Phúc Hóa Đời Sống Gia Đình” làm đường hướng mục vụ của toàn Giáo Hội Việt Nam. Vì thế việc học hỏi và áp dụng Thư Chung 2013 của HĐGMVN là việc mà mọi giáo phận và giáo xứ phải làm ⁽¹⁾.

Chúng ta sẽ dành 4 buổi cho đợt Tĩnh Huấn này. Và trong buổi đầu tiên hôm nay chúng ta sẽ nói với nhau về đề tài: “Gia đình là Cộng đoàn Cầu nguyện”.

Để bắt đầu, xin mọi người hướng tâm hồn lên Chúa là Đấng đang nhìn chúng ta với lòng trù mến yêu thương. Chúng ta hãy mở lòng, mở trí đón nhận Thánh Thần của Chúa Ki-tô Phục Sinh và cất tiếng hát mừng Ngôi Ba Thiên Chúa.

1.2 Cùng hát: XIN NGÔI BA THIÊN CHÚA

ĐK: Xin Ngôi Ba Thiên Chúa ngự xuống trên chúng con. Ban hồng ân chan chứa thấm nhuần hồn xác chúng con. Biến chúng con thành những dũng sĩ theo Chúa Ki-tô, thành nhân chứng Nước Trời cho muôn người trong khắp nơi.

PK 1: Nguyện Chúa Thánh Thần xin ngự đến. Lòng vạn lòng đợi trông Ngài soi sáng. Và luyện lọc hầu mong được xứng đáng với danh hiệu Đền Thánh Chúa cao quang.

PK 2: Nguyên Chúa Thánh Thần xin ngự đến. Ngài là niềm ủi an kẻ than khóc. Là nguồn mạch tràn lan mọi ơn phúc, suối êm dịu hàn gắn những thương đau.

1.3 Lắng nghe Lời Chúa: Cộng đoàn tín hữu đầu tiên (Cv 2, 42-47)

“Các tín hữu chuyên cần nghe các Tông đồ giảng dạy, luôn luôn hiệp thông với nhau, siêng năng tham dự lễ bẻ bánh, và cầu nguyện không ngừng. Mọi người đều kính sợ, vì các Tông đồ làm nhiều điềm thiêng dấu lạ. Tất cả các tín hữu hợp nhất với nhau, và để mọi sự làm của chung. Họ đem bán đất đai của cải, lấy tiền chia cho mỗi người tùy theo nhu cầu. Họ đồng tâm nhất trí, ngày ngày chuyên cần đến Đền Thờ. Khi làm lễ bẻ bánh tại tư gia, họ dùng bữa với lòng đơn sơ vui vẻ. Họ ca tụng Thiên Chúa, và được toàn dân thương mến. Và Chúa cho cộng đoàn mỗi ngày có thêm những người được cứu độ”.

1.4 Cùng cầu nguyện:

Lạy Thiên Chúa là Chúa và là Cha của chúng con. Chúng con xin dâng lời cảm tạ, ngợi khen và chúc tụng Cha về Năm “Tân Phúc Hóa Đời Sống Gia Đình” này để chúng con củng cố và tăng cường đời sống cầu nguyện, yêu thương, phục vụ sự sống và

loan báo Tin mừng của gia đình chúng con, giống như cộng đoàn tín hữu đầu tiên trong Sách Công vụ Tông đồ.

Chúng con xin dâng lên Cha bốn buổi/ngày Tĩnh Huấn này, để xin Cha ban Thánh Thần canh tân đổi mới cho chúng con. Chúng con cầu xin, vì Danh Chúa Giêsu Kitô, Con Cha, Chúa chúng con. Amen.

II. TRÌNH BÀY

2.1 Năm 2014 là Năm “Tân Phúc Hóa Đời Sống Gia Đình”

Quý Ông Bà Anh Chị Em đều biết rằng Hội Đồng Giám Mục Việt Nam (HĐGMVN) đã chọn Năm 2014 làm Năm “Tân Phúc Hóa Đời Sống Gia Đình” (TPAHĐSGĐ) tức chọn việc đổi mới đời sống gia đình các tín hữu làm đường hướng và hoạt động mục vụ của Giáo Hội Việt Nam trong năm nay. Vì sao HĐGMVN lại có chọn lựa này? Chúng ta có thể tìm ra 3 lý do:

Một là HĐGMVN muốn đường hướng mục vụ của Giáo Hội Việt Nam được liên tục trong nhiều năm liền ⁽²⁾.

Hai là HĐGMVN thấy rằng nhiều giáo dân, nhiều gia đình công giáo Việt Nam chưa hiểu thấu và nhất

là chưa sống đầy đủ “ơn gọi và sứ mạng của người và của gia đình công giáo”.

Và ba là HĐGMVN nhận ra rằng nhiều giá trị truyền thống của gia đình Việt Nam đã và đang bị xuống cấp trầm trọng trong bối cảnh kinh tế, xã hội và chính trị hiện nay của nước ta ⁽³⁾.

2.2 Thế nào là “Phúc âm hóa đời sống gia đình?” và thế nào là “Tân Phúc Hóa Đời Sống Gia Đình?”

- Nói cách đơn giản, Phúc âm hóa đời sống gia đình là làm cho các giá trị của Phúc âm được thể hiện trong đời sống gia đình. Hoặc là làm cho mọi lãnh vực, mọi chiều kích của gia đình thấm nhuần các giá trị của Phúc âm.

- Còn Tân Phúc âm hóa đời sống gia đình là làm cho các giá trị của Phúc âm được thể hiện một cách mới mẻ, sống động và phong phú trong đời sống gia đình. Hoặc là làm cho mọi lãnh vực, mọi chiều kích của gia đình được thấm nhuần cách sâu sắc và đậm nét các giá trị của Phúc âm.

2.3 Bốn đặc điểm của gia đình đã được Phúc âm hóa hay bốn nội dung của việc Tân Phúc hóa đời sống gia đình:

- Theo các Giám Mục Việt Nam thì một gia đình đã được Phúc âm hóa sẽ có 4 đặc điểm sau:

- (a) Gia đình là cộng đoàn cầu nguyện,
- (b) Gia đình là cộng đoàn yêu thương,
- (c) Gia đình là cộng đoàn phục vụ sự sống và
- (d) Gia đình là cộng đoàn tham gia vào sứ vụ Phúc âm hóa. Nói cách khác để “Tân Phúc Hóa Đời Sống Gia Đình” thì chúng ta phải làm sao để gia đình mình thành cộng đoàn cầu nguyện, yêu thương, phục vụ sự sống và tham gia vào sứ vụ Phúc âm hóa ⁽³⁾.

- Hôm nay chúng ta sẽ tìm hiểu, chia sẻ về đặc điểm thứ nhất của gia đình đã được Tân Phúc âm hóa hay nội dung thứ nhất của việc Tân Phúc âm hóa. Đó là “gia đình là cộng đoàn cầu nguyện”. Về điều này Thư Chung, HĐGM VN 2013 đã viết như sau:

“Gia đình là cộng đoàn cầu nguyện, thờ phượng Thiên Chúa, đền thờ tại gia. Hiệp thông trong kinh nguyện vừa là hoa trái vừa là đòi hỏi của sự hiệp thông bắt nguồn từ bí tích Rửa Tội và Hôn Phối. Chúa Giê-su hiện diện trong gia đình khi vợ chồng,

cha mẹ, con cái cùng cầu nguyện, và khi đó, chính cuộc sống gia đình trở thành lời kinh sống động. Hoàn cảnh sống hiện nay gây nhiều khó khăn trở ngại cho việc gia đình cùng sum họp cầu nguyện. Tuy nhiên đây là đòi hỏi quan trọng trong đời sống gia đình công giáo. Vì thế, cùng với việc siêng năng tham dự Thánh Lễ và lãnh nhận các bí tích, chúng tôi tha thiết xin anh chị em duy trì giờ kinh chung trong gia đình, và cố gắng đưa Lời Chúa vào giờ kinh này”.

(Thư Chung HĐGMVN 2013, số 6).

2.4 Học hỏi về cầu nguyện:

2.4.1 Cốt yếu của cầu nguyện: là mối tương quan cá vị, riêng tư, thân mật giữa mỗi người, mỗi gia đình với Thiên Chúa, với Chúa Giêsu Kitô, với Chúa Thánh Thần. Để xây dựng, nuôi dưỡng và phát triển mối tương quan ấy, không thể không dùng đến những phương thế đạo đức truyền thống của Giáo hội. Đó là tham dự thánh lễ và lãnh nhận các bí tích, là đọc kinh (nhất là kinh gia đình), là suy niệm Lời Chúa và cầu nguyện.

Thánh lễ là lễ tạ ơn, là hiến tế của Ngôi Hai Thiên Chúa trên thập giá. Tham dự thánh lễ là chúng ta kết hiệp mật thiết với Chúa Giêsu Kitô để Tạ Ơn Thiên Chúa Cha và đón nhận Ơn Cứu Độ của Người.

Còn các bí tích là các máng thông/chuyển Ơn của Chúa Giêsu Kitô của Thiên Chúa. Lãnh nhận các bí tích là chúng ta để cho các nguồn Ơn của Thiên Chúa tuôn đổ xuống tâm hồn và cuộc đời của chúng ta.

Vì thế mà tham dự thánh lễ và lãnh nhận các bí tích là một phần quan trọng trong đời sống tâm linh/đức tin của mọi giáo dân/gia đình Công giáo.

2.4.2 Cầu nguyện không chỉ là xin Ơn mà còn là chúc tụng ngợi khen, cảm tạ Thiên Chúa. Cầu nguyện còn là xin lỗi Chúa. Cầu nguyện còn là dâng quyết tâm hoán cải, trở về.

2.4.3 Cầu nguyện không chỉ là đọc kinh mà còn là tham dự cử hành các bí tích, nhất là bí tích Thánh Thể. Cầu nguyện còn là đọc, suy niệm Lời Chúa và cầu nguyện. Cầu nguyện còn là trò chuyện, tâm sự với Chúa, bằng các lời tự phát từ đáy lòng, bằng các lời kinh vắn gọn được lặp đi lặp lại [ví dụ: Lạy Chúa, con thờ lạy Chúa! Lạy Chúa, con cảm tạ Chúa! Lạy Chúa, con yêu mến Chúa! Lạy Chúa, con xin lỗi Chúa! Lạy Chúa, con xin dâng lên Chúa!]

2.4.4 Kinh “Lạy Cha” là khuôn mẫu (tinh thần và nội dung) của cầu nguyện

- Cầu nguyện bằng Kinh “Lạy Cha” trước hết chúng ta cầu xin cho những điều Thiên Chúa Cha

mong đợi được thực hiện. Đó là danh thánh Cha vinh hiển, triều đại Cha mau đến, ý Cha thể hiện dưới đất cũng như trên trời. Kể đến chúng ta mới cầu xin cho những điều chính chúng ta mong đợi được thực hiện. Đó là có lương thực hằng ngày, được tha tội, không sa chước cám dỗ và được cứu thoát khỏi sự dữ. Chính Chúa Giêsu đã nói với các Tông đồ: *"Vây, anh em hãy cầu nguyện như thế này: "Lạy Cha chúng con là Đấng ngự trên trời, xin làm cho danh thánh Cha vinh hiển, triều đại Cha mau đến, ý Cha thể hiện dưới đất cũng như trên trời. Xin Cha cho chúng con hôm nay lương thực hằng ngày; xin tha tội cho chúng con như chúng con cũng tha cho những người có lỗi với chúng con; xin đừng để chúng con sa chước cám dỗ, nhưng cứu chúng con cho khỏi sự dữ"* (Mt 6, 9-13).

2.4.5 Sau Kinh "Lạy Cha" thì Kinh "Kính Mừng" và Kinh "Sáng Danh" là những kinh tuyệt vời giúp chúng ta cầu nguyện cách đẹp lòng Thiên Chúa

- Kinh Kính Mừng là Phúc âm thu nhỏ về mầu nhiệm Ngôi Hai Thiên Chúa nhập thể, đầu thai làm người trong cung lòng Đức Maria: *"Kính mừng Maria, đầy ơn phúc! Đức Chúa Trời ở cùng Bà, Bà có phúc lạ hơn mọi người nữ và Giêsu con lòng Bà đầy phúc*

lạ. Thánh Maria, Đức Mẹ Chúa Trời, cầu cho chúng tôi là kẻ có tội khi này và trong giờ lâm tử Amen”.

- Kinh Sánh Danh là Kinh chúc tụng Thiên Chúa Ba Ngôi: “Sánh danh Đức Chúa Cha và Đức Chúa Con và Đức Chúa Thánh Thần. Như đã có trước vô cùng và bây giờ và hằng có và đời đời chẳng cùng. Amen.”

2.4.6 Cầu nguyện với Lời Chúa:

Trong truyền thống cầu nguyện, có một phương pháp rất hiệu nghiệm được các Dòng tu và giáo dân sử dụng. Các Đức giáo hoàng, nhất là Đức Bênêđictô XVI, cũng thường khuyên nhủ các giáo dân thực hành phương pháp này. Đó là Lectio Divina, có nghĩa là Đọc, Suy Niệm, Cầu Nguyện và Chiêm Niệm Lời Chúa.

Vì không có đủ thời gian trình bày đầy đủ, tôi xin mách nước về cách thực hành tinh gọn Phương Pháp Lectio Divina này cho quý ông bà anh chị em. Mỗi ngày quý ông bà anh chị em hoặc dự thánh lễ, hoặc đọc một đoạn Phúc âm. Khi nghe/đọc một đoạn Phúc âm, quý ông bà anh chị em hãy chú ý lắng nghe và cố nhớ lấy một câu Lời Chúa. Trong ngày quý ông bà anh chị em hãy nhắc đi nhắc lại câu Phúc âm ấy và dùng câu Lời Chúa ấy mà cầu nguyện.

2.4.7 Cầu nguyện trong gia đình:

Những điều vừa được trình bày ở trên đều có thể áp dụng cho từng cá nhân mỗi người cũng như cho mỗi gia đình. Việc đọc kinh hay đúng hơn là việc cầu nguyện gia đình là việc đạo đức rất quan trọng giúp cho đời sống gia đình chúng ta được thấm nhuần tinh thần Phúc âm. Chúng ta nên vận dụng những gì mình có mà làm cho việc đọc kinh/ cầu nguyện gia đình được phong phú, sáng tạo và thu hút.

2.4.8 Những điều kiện để lời cầu nguyện của chúng ta được Thiên Chúa chấp nhận:

a) * Không cần lễ nhai nhiều lời

"Khi cầu nguyện, anh em đừng lễ nhai như dân ngoại; họ nghĩ rằng: cứ nói nhiều là được nhận lời. Đừng bắt chước họ, vì Cha anh em đã biết rõ anh em cần gì, trước khi anh em cầu xin" (Mt 6,7-8).

b) * Kín đáo và khiêm nhường

"Và khi cầu nguyện, anh em đừng làm như bọn đạo đức giả: chúng thích đứng cầu nguyện trong các hội đường, hoặc ngoài các ngã ba ngã tư, cho người ta thấy. Thầy bảo thật anh em: chúng đã được phần thưởng rồi. Còn anh, khi cầu nguyện, hãy vào phòng, đóng cửa lại, và cầu nguyện cùng Cha của anh, Đấng hiện diện nơi kín đáo. Và Cha của anh,

*Đấng thấu suốt những gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh”
(Mt 6,5-6).*

c) * Và tin tưởng vào Chúa Quan Phòng

"Vì vậy Thầy bảo cho anh em biết: đừng lo cho mạng sống: lấy gì mà ăn; cũng đừng lo cho thân thể: lấy gì mà mặc. Mạng sống chẳng trọng hơn của ăn, và thân thể chẳng trọng hơn áo mặc sao. Hãy xem chim trời: chúng không gieo, không gặt, không thu tích vào kho; thế mà Cha anh em trên trời vẫn nuôi chúng. Anh em lại chẳng quý giá hơn chúng sao? Hỡi có ai trong anh em, nhờ lo lắng, mà kéo dài đời mình thêm được dù chỉ một gang tay? Còn về áo mặc cũng thế, lo lắng làm gì? Hãy ngắm xem hoa huệ ngoài đồng mọc lên thế nào mà rút ra bài học: chúng không làm lụng, không kéo sợi; thế mà, Thầy bảo cho anh em biết: ngay cả vua Sa-lô-môn, dù vinh hoa tột bậc, cũng không mặc đẹp bằng một bông hoa ấy. Vậy nếu hoa cỏ ngoài đồng, nay còn, mai đã quăng vào lò, mà Thiên Chúa còn mặc đẹp cho như thế, thì huống hồ là anh em, ôi những kẻ kém tin! Vì thế, anh em đừng lo lắng tự hỏi: ta sẽ ăn gì, uống gì, hay mặc gì đây? Tất cả những thứ đó, dân ngoại vẫn tìm kiếm. Cha anh em trên trời thừa biết anh em cần tất cả những thứ đó. Trước hết hãy tìm kiếm Nước Thiên Chúa và đức công chính của Người, còn tất cả những thứ kia,

Người sẽ thêm cho. Vậy, anh em đừng lo lắng về ngày mai: ngày mai, cứ để ngày mai lo. Ngày nào có cái khổ của ngày ấy” (Mt 6,25-34).

d)* Tha thứ cho những ai xúc phạm

"Thật vậy, nếu anh em tha lỗi cho người ta, thì Cha anh em trên trời cũng sẽ tha thứ cho anh em. Nhưng nếu anh em không tha thứ cho người ta, thì Cha anh em cũng sẽ không tha lỗi cho anh em” (Mt 6,14-15).

III. TRAO ĐỔI & CHIA SẺ

1. Việc cầu nguyện (cá nhân và gia đình) quan trọng như thế nào đối với ông bà, anh chị em?

2. Trong cầu nguyện (cá nhân và gia đình) ông bà, anh chị em gặp phải những trở ngại và khó khăn nào?

3. Ông bà, anh chị em mong được giáo xứ giúp đỡ như thế nào để việc cầu nguyện (cá nhân và gia đình) của ông bà anh chị em được dễ dàng hơn?

IV. THAY LỜI KẾT

Cầu nguyện được ví như hơi thở. Một người không hít thở không khí chắc sẽ thiếu oxy và sẽ chết. Một tín hữu không cầu nguyện chắc chắn không phải là một tín hữu khỏe mạnh về mặt tâm linh. Một gia

đình Công giáo không cầu nguyện chắc chắn không thể là một gia đình tỏa sáng sức sống của Đạo Chúa. Vì thế đáp lại lời mời gọi “Tân Phúc Hóa Đời Sống Gia Đình” của HĐGMVN, chúng ta hãy củng cố và tăng cường đời sống cầu nguyện cá nhân và gia đình của mình.

V. CẦU NGUYỆN KẾT THÚC

5.1 Gợi ý của người hướng dẫn:

Chúng ta đã học hỏi, suy nghĩ và trao đổi về đề tài: “Gia đình là cộng đoàn cầu nguyện”. Chúng ta hãy nói với Chúa lời cảm ơn chân thành và hãy để tâm hồn mình chìm đắm trong Tình Yêu, trong Trái Tim của Chúa là Cha của chúng ta.

5.2 Hát cầu nguyện: TRONG TRÁI TIM CHÚA

PK1. Trong trái tim Chúa yêu muôn đời, con xin được một chỗ nghỉ ngơi, nhỏ bé thôi, nhỏ bé thôi, như nước mưa tan trong biển khơi. Nhỏ bé thôi, nhỏ bé thôi, những ước mơ con có trong đời, nhỏ bé thôi, nhỏ bé thôi là tình con trong khối tình Người.

ĐK: Trái tim hồng Thiên Chúa trái tim Người Cha. Mãi muôn đời yêu dấu chúng con gần xa. Tháng năm đời con sống chứa chan lời ca. Có ân tình Thiên Chúa trái tim nở hoa.

PK 2. Trong trái tim Chúa như nôi hồng, con xin được như bé ngủ mơ, một giấc mơ, nghìn giấc mơ, những giấc mơ ấm êm tuổi thơ. Nhỏ bé thôi, nhỏ bé thôi, những giấc mơ con có trong đời, là sống vui, là hát vui, là trẻ thơ trong mái nhà Người.

PK 3. Trong trái tim Chúa bao ân cần, con xin được say nếm hồng ân, là trái ngon, là trái ngon, những trái ngon dưỡng nuôi đời con. Là bánh thơm, là sữa thơm giúp con mau chân bước lên trời, là đóa hoa, là tiếng ca, gọi lòng con mau bước về nhà.

PK 4. Trong trái tim Chúa bao dịu dàng, con xin được nghe Chúa bảo ban, dậy dỗ con, dậy dỗ con, dậy dỗ con biết sống sao thấm tươi tình son. Tìm bước theo đường mến yêu, biết dâng trao, biết thứ tha nhiều. Cùng Chúa đi, cùng Chúa đi, hòa niềm vui chung với mọi người.

Ghi chú:

⁽¹⁾ Mới đây tại Philippines từ 13 đến 16/05/2014 có Hội nghị Á châu về gia đình với chủ đề “**Gia đình Á châu: Ánh sáng Hy vọng**” và Giáo hội Việt Nam cũng đã cử một phái đoàn tham dự Hội nghị này. Sang năm 2015 sẽ có Đại hội Thế giới các

Gia đình lần thứ VIII sẽ diễn ra tại Philadelphia, Hoa Kỳ từ ngày 22 - 27 tháng 9/2015, với chủ đề là **“các gia đình được sống dồi dào”** và chắc chắn Giáo hội Việt nam cũng sẽ có nhiều người tham dự Đại hội Thế giới các Gia đình này.

(2) Chương trình canh tân đời sống đức tin cần được lồng vào trong tổng thể của kế hoạch mục vụ mà Hội Đồng Giám Mục trình bày trong Thư Chung Hậu Đại Hội Dân Chúa 2010: “Cùng nhau bồi đắp nền văn minh tình thương và sự sống”. Thư Chung ấy là chương trình hành động của Hội Thánh tại Việt Nam trong nhiều năm. Dựa trên định hướng căn bản này, chúng tôi mời gọi anh chị em hãy cùng với chúng tôi thực hiện kế hoạch mục vụ kéo dài 3 năm (2014-2016):

- Năm 2014: Phúc-Âm-hóa đời sống gia đình;
- Năm 2015: Phúc-Âm-hóa đời sống giáo xứ & các cộng đoàn;
- Năm 2016: Phúc-Âm-hóa đời sống xã hội.

(Thư Chung 2013 của HĐGMVN, số 4)

(3) “Tuy nhiên, hình ảnh đẹp về gia đình Việt Nam hiện nay đang có nguy cơ mờ nhạt dần đi. Nguyên do dễ nhận thấy nhất là tiến trình công nghiệp hoá, đô thị hoá. Tiến trình này tự nói đem lại nhiều phúc lợi cho xã hội như những tiện nghi vật chất và cuộc sống văn minh, nhưng đồng thời cũng kéo theo

những xáo trộn trong sinh hoạt gia đình, làm ảnh hưởng đến nề nếp gia phong như lôi cuốn một số người đến chỗ hưởng thụ ích kỷ, và xa hơn đến lối sống buông thả sa đà, từ đó làm gia tăng những trường hợp ly dị và làm suy giảm ý thức về phẩm giá sự sống.

Cùng với tiến trình này là hiện tượng di dân ồ ạt về các thành phố lớn để tìm việc làm. Hậu quả là một số cha mẹ phải sống xa con cái, nên việc giáo dục cơ bản không được lưu tâm đúng mức; một số người trẻ phải rời gia đình đến làm việc ở nơi xa lạ, nên dễ bị bóc lột sức lao động và mắc phải những tệ nạn xã hội như xì ke, ma túy hay rơi vào những hoàn cảnh trong đó nhân phẩm bị coi thường; một số trẻ em bị đẩy ra đường phố sống lang thang.

Ngoài ra, sự phát triển nhanh chóng và đa dạng các phương tiện truyền thông xã hội, một mặt cung cấp những thông tin hữu ích giúp thăng tiến con người, nhưng mặt khác lại du nhập những lối sống thiếu lành mạnh, tác hại đến nếp sống đạo đức gia đình như tự do luyến ái, sống chung không cưới xin, dễ dàng sử dụng bạo lực”.

(Thư Chung 2002 của HĐGMVN, số 3)

ĐỀ TÀI II

"GIA ĐÌNH LÀ CỘNG ĐOÀN YÊU THƯƠNG"

I. CẦU NGUYỆN MỞ ĐẦU

1.1 Gợi ý của người hướng dẫn

Hôm qua chúng ta đã nói với nhau về “Gia đình là cộng đoàn cầu nguyện”. Cầu nguyện là mối tương quan của mỗi người, mỗi gia đình với Thiên Chúa. Đó là tương quan chiều dọc, từ dưới lên và từ trên xuống. Nhưng trong cuộc sống gia đình, con người không chỉ có tương quan chiều dọc mà còn có tương quan chiều ngang.

Hôm nay chúng ta sẽ nói với nhau về tương quan chiều ngang, cụ thể là về tương quan giữa các thành phần trong cùng một gia đình với nhau. Chúng ta sẽ suy nghĩ, học hỏi và cầu nguyện xung quanh đề tài “Gia đình là cộng đoàn yêu thương” mà HĐGMVN đề nghị trong Thư Chung 2013.

Trước hết chúng ta hãy nghe Chúa Giêsu Kitô nói về điều răn mới của Người, điều răn mà Người dành riêng cho những ai muốn sống theo và làm môn đệ Người.



1.2 Lắng nghe Lời Chúa (Ga 13, 34-35):

“Thầy ban cho anh em một điều răn mới là anh em hãy yêu thương nhau ; anh em hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em. Mọi người sẽ nhận biết anh em là môn đệ của Thầy ở điểm này: là anh em có lòng yêu thương nhau.”

1.3 Cùng hát: ĐÂU CÓ TÌNH YÊU THƯƠNG

ĐK: Đâu có tình yêu thương, ở đây có Đức Chúa Trời. Đâu có lòng từ bi, ở đây có ân sủng Người. Đâu có tình bác ái thì Chúa chúc lành không ngại. Đâu ý hợp tâm đầu, ở đây chứa chan nguồn vui.

1. Nài xin tha thiết Thượng đế muôn tình lân ái. Xin hãy đổ đầy linh hồn tình yêu thiết tha. Yêu Chúa hết lòng, hết sức, hết cả trí khôn. Cùng yêu anh em như Chúa mến yêu chúng con.
2. Nguyên xin Thiên Chúa đoàn kết muôn người một ý. Xin hãy duy trì trí lòng hòa hợp mến yêu. Diệt tan căm thù, chia rẽ, oán hờn, ghét ghen. Gìn giữ Đức Ái: yêu Chúa mến thương anh em.

1.4 Cùng cầu nguyện:

Lạy Thiên Chúa là Tình Yêu Sáng Tạo. Vì yêu thương Chúa đã tạo dựng vũ trụ vạn vật và loài người chúng con. Vì yêu thương loài người chúng con mà Chúa Cha đã sai Con Một Yêu Dấu xuống trần gian. Vì yêu thương loài người tội lỗi mà Ngôi Hai đã hy sinh mạng sống mình để cứu chuộc chúng con. Chúng con chúc tụng, ngợi khen và cảm tạ Thiên Chúa Cha là Tình Yêu. Chúng con chúc tụng ngợi khen và cảm tạ Con Một Thiên Chúa là Đấng đã chết vì yêu.

Xin cho chúng con biết sống yêu thương để xứng đáng làm con cái Chúa, làm môn đệ Chúa Giêsu Kitô!

II. TRÌNH BÀY

2.1 “Gia đình là cộng đoàn yêu thương” là đặc điểm thứ hai của gia đình đã được phúc âm hóa

Theo các giám mục Việt Nam thì yêu thương là đặc điểm thứ hai của gia đình đã được Phúc âm hóa. Nói cách khác để Tân Phúc hóa đời sống gia đình thì chúng ta phải làm cho gia đình mình trở thành “cộng đoàn yêu thương”. Thư chung 2013 của HĐGMVN đã viết như vậy:

“Gia đình là cộng đoàn yêu thương bằng tình yêu hợp nhất thủy chung, xuất phát từ Thiên Chúa Tình Yêu. Mọi tương quan giữa vợ chồng, cha mẹ và con cái cũng như giữa anh chị em với nhau, phải là dấu chỉ sống động của Tình Yêu Thiên Chúa. Vì thế, các gia đình công giáo phải loại bỏ mọi thứ bạo hành, “hãy có lòng thương cảm, nhân hậu, khiêm nhu, hiền hòa, nhẫn nại, chịu đựng và tha thứ cho nhau” (Cl 3,12-13 - Thư Chung HĐGMVN 2013, số 6).

2.2 Tình yêu tự nhiên và tình yêu siêu nhiên trong gia đình Kitô hữu:

2.2.1 Tình yêu tự nhiên

Là mối giây liên hệ ruột thịt. máu mủ ràng buộc giữa những người trong cùng một gia đình: vợ với chồng, chồng với vợ, cha mẹ với con cái, con cái với cha mẹ, anh chị em với nhau, cháu chắt với ông bà và ông bà với cháu chắt. Tình yêu tự nhiên này tạo nên nét đẹp gọi là văn hóa gia đình và thể hiện một cách khác nhau tùy theo mỗi dân tộc, mỗi thời đại. Nhờ tình yêu tự nhiên này mà gia đình trở thành tổ ấm cho các thành viên của nó.

2.2.2 Tình yêu siêu nhiên: Đức Ái Kitô giáo (x. 1 Cr 13, 1-13):

Nếu tình yêu tự nhiên là điều rất cao quý và đáng tôn trọng thì tình yêu siêu nhiên hay bác ái mới là nét đặc trưng của gia đình Kitô hữu. Chúng ta hãy nghe Thánh Phaolô nói về đức mến tức về tình yêu siêu nhiên Kitô giáo.

“Giả như tôi có nói được các thứ tiếng của loài người và của các thiên thần đi nữa, mà không có đức mến, thì tôi cũng chẳng khác gì thanh la phèng phèng, chũm choẹ xoang xoảng. Giả như tôi được ơn nói tiên tri, và được biết hết mọi điều bí nhiệm, mọi lẽ

cao siêu, hay có được tất cả đức tin đến chuyển núi dời non, mà không có đức mến, thì tôi cũng chẳng là gì. Giả như tôi có đem hết gia tài cơ nghiệp mà bố thí, hay nộp cả thân xác tôi để chịu thiêu đốt, mà không có đức mến, thì cũng chẳng ích gì cho tôi. Đức mến thì nhẫn nhục, hiền hậu, không ghen tương, không vênh vang, không tự đắc, không làm điều bất chính, không tìm tư lợi, không nóng giận, không nuôi hận thù, không mừng khi thấy sự gian ác, nhưng vui khi thấy điều chân thật. Đức mến tha thứ tất cả, tin tưởng tất cả, hy vọng tất cả, chịu đựng tất cả. Đức mến không bao giờ mất được. Ơn nói tiên tri ư? Cũng chỉ nhất thời. Nói các tiếng lạ chẳng? Có ngày sẽ hết. Ơn hiểu biết ư? Rồi cũng chẳng còn. Vì chừng sự hiểu biết thì có ngần, ơn nói tiên tri cũng có hạn. Khi cái hoàn hảo tới, thì cái có ngần có hạn sẽ biến đi. Cũng như khi tôi còn là trẻ con, tôi nói năng như trẻ con, hiểu biết như trẻ con, suy nghĩ như trẻ con; nhưng khi tôi đã thành người lớn, thì tôi bỏ tất cả những gì là trẻ con. Bây giờ chúng ta thấy lò mờ như trong một tấm gương, mai sau sẽ được mặt giáp mặt. Bây giờ tôi biết chỉ có ngần có hạn, mai sau tôi sẽ được biết hết, như Thiên Chúa biết tôi. 13 Hiện nay đức tin, đức cậy, đức mến, cả ba đều tồn tại, nhưng cao trọng hơn cả là đức mến”

2.3 Cách thể hiện tình yêu trong gia đình Kitô hữu:

2.3.1 Cách thể hiện tình yêu của vợ chồng Công giáo

Tình yêu và Bí tích Hôn nhân đã liên kết một người nam và một người nữ nên chồng nên vợ. Mỗi liên kết này bất khả phân ly vì là biểu tượng của Tình yêu chung thủy và mối liên kết vĩnh viễn giữa Chúa Kitô và Hội Thánh. Vì thế tình yêu vợ chồng là tình yêu không san sẻ và thủy chung trọn đời.

2.3.2 Cách thể hiện tình yêu của cha mẹ Công giáo

Con cái là kết quả của tình yêu và là quà tặng của Thiên Chúa ban cho hai vợ chồng. Vì thế mà hai vợ chồng phải sinh con có trách nhiệm, phải sinh con và nuôi dưỡng, giáo dục con nên người và nên người Kitô hữu.

2.3.3 Cách thể hiện tình yêu của con cái Công giáo

Con cái do cha mẹ sinh ra và nuôi dưỡng giáo dục. Con cái mắc nợ cha mẹ sự sống tự nhiên. Đại đa số trường hợp con con cái có được đức tin cũng nhờ ở cha mẹ. Nên con cái mắc nợ cha mẹ cả sự

sống đức tin nữa. Vì thế trách nhiệm của con cái là sống hiếu thảo với cha mẹ và hòa thuận với anh chị em trong nhà. Đó là nghĩa vụ tự nhiên. Còn nghĩa vụ thiêng liêng là con cái cầu nguyện và giúp đỡ cha mẹ sống thánh thiện, đạo đức.

2.4 Tình yêu và hy sinh trong gia đình Kitô hữu:

Nói đến Tình Yêu không thể không nói đến hy sinh, vì hy sinh gắn liền với Tình Yêu và làm cho Tình Yêu có giá trị. Chính Chúa Giêsu đã nói: *“Không có tình yêu nào cao cả hơn Tình Yêu của kẻ hiến mạng sống cho người mình yêu”* (Ga 15,13). Vậy cho phép tôi đọc một bài thơ rất ngắn về “Tình Yêu và Hy Sinh”

TÌNH YÊU VÀ HY SINH

Giống như những sợi chỉ dọc và sợi chỉ ngang
Đan chéo nhau
Dệt nên tấm thảm cuộc sống chúng ta.
Với mỗi HY SINH, TÌNH YÊU của chúng ta lớn lên.
Tình Yêu của trẻ thơ
thì nôn nóng, chiếm hữu và đòi hỏi.
Tình Yêu của người trưởng thành
thì biết chờ đợi, chia sẻ và cảm thông.

HY SINH có nghĩa là khước từ ước muốn
Và thú vui riêng của mình vì lợi ích của người kia.
HY SINH là học cho biết nói tiếng
“của chúng mình” thay vì tiếng
“của anh” hoặc của em”.
Không đòi quyền lợi của mình
cho đi của cải và thời giờ của mình,
không phải bao giờ cũng dễ dàng.
Đó là một nghệ thuật cần phải tập luyện mới nên,
và các bài học phải trả giá đắt.
Nhưng trường học dạy từ bỏ và dâng hiến chính
mình
là một trong những trường học
mang lại lợi ích nhiều nhất cho cuộc sống.
Nếu phải trả giá cao,
thì phần thưởng cũng sẽ tương xứng.
Và điều đó đúng, không chỉ đối với những người đang
yêu,
mà còn đối với hết mọi người.

(Rita Snowdon)

[Nguồn Tình yêu là quà tặng của Thiên Chúa]

2.5 Tình yêu và hy sinh của Chúa Giêsu trong Thánh Thể và trên thập giá:

Chúng ta không thể không nhắc với nhau về Tình Yêu và sự Hy Sinh của Chúa Giêsu trong bí tích Thánh Thể và trên Thập giá :

2.5.1 Vì yêu thương và chấp nhận hy sinh, Chúa Giêsu Kitô đã biến mình thành của ăn, của uống, thành lương thực nuôi dưỡng sự sống tâm linh hay siêu nhiên của các Kitô hữu. Đó là Bí tích và Mầu Nhiệm Thánh Thể.

2.5.2 Vì yêu thương và chấp nhận hy sinh, Chúa Giêsu Kitô đã dốc hết máu mình ra để chứng minh Người yêu nhân loại như thế nào, đến mức độ nào. Phúc âm theo Thánh Gioan kể rằng : một tên lính lấy lưỡi kiếm đâm vào cạnh sườn Người, và tự cạnh sườn bị đâm lủng ấy nước và máu chảy ra. Đó là những giọt máu cuối cùng trong thân thể, trong trái tim Người.

III. TRAO ĐỔI & CHIA SẺ

1. Ông bà, anh chị em nuôi dưỡng tình yêu gia đình (vợ/chồng, cha mẹ/con cái) như thế nào?

2. Ông bà, anh chị em gặp phải những khó khăn, trở ngại nào trong đời sống yêu thương của gia đình?

3. Ông bà, anh chị em mong được giáo xứ giúp đỡ như thế nào, để gia đình của ông bà anh chị em thành “cộng đoàn yêu thương” mà Chúa và Giáo hội mong muốn?

IV. THAY LỜI KẾT

Có một điều mâu thuẫn trong đời sống con người ngày nay: Cùng lúc người ta đề cao tình yêu mà lại coi rẻ tình yêu. Đúng hơn người ta đề cao những cái không phải là tình yêu đích thực mà xem thường tình yêu đích thực. Vì thế mà gia đình và xã hội mới lộn xộn, bất an và bất hạnh. Phương thuốc chữa lành vết thương trong lòng người là một tình yêu đích thực, một tình yêu hy sinh cống hiến và đem lại hạnh phúc cho người mình yêu, trước tiên là cho những người sống dưới cùng một mái nhà.

V. CẦU NGUYỆN KẾT THÚC

5.1 Gợi ý của người hướng dẫn:

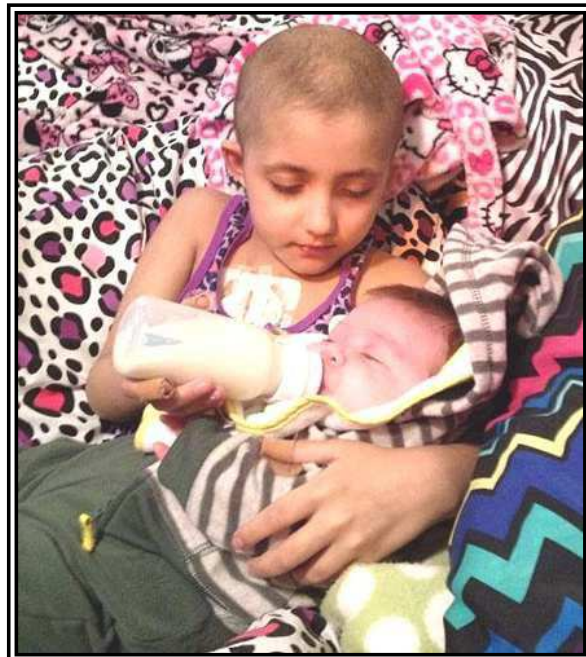
Chúng ta đã học hỏi, suy nghĩ và trao đổi về đề tài: “Gia đình là cộng đoàn yêu thương”. Gia đình chúng ta chỉ có thể là cộng đoàn yêu thương khi chúng ta biết kín múc từ nguồn Tình Yêu là Thiên Chúa. Chúng ta hãy ca ngợi Thiên Chúa là Tình Yêu và phó thác gia đình mình cho Tình Yêu thần linh của Người.

5.2 Hát cầu nguyện: CHÚA LÀ TÌNH YÊU

ĐK: Chúa là Tình Yêu, Ngài đã đến cứu thế giới khỏi chốn lưu đày. Chúa là Tình Yêu, Ngài đã thương ban Con Một cho trần thế. Để đem muôn ơn lành, để loan tin vui mừng, khắp thế giới cho mọi người, Ngài đã chết trong đau thương để ta sống bình an.

PK 1: Còn tình yêu nào cao vời vợi bằng tình Chúa đã thương ta. Dù rằng đất trời mãi đổi thay, nhưng tình Chúa vẫn yêu ta đến muôn muôn đời.

PK 2: Ngài hằng mong chờ luôn mời gọi người người sống yêu thương nhau. Để tình yêu Ngài mãi tràn lan trong tình chúng ta yêu nhau sống vui an bình.



ĐỀ TÀI III

"GIA ĐÌNH LÀ CỘNG ĐOÀN PHỤC VỤ SỰ SỐNG"

I. CẦU NGUYỆN MỞ ĐẦU

1.1 Gợi ý của người hướng dẫn

Chúng ta đã nói với nhau về “Gia đình là cộng đoàn cầu nguyện” và “Gia đình là cộng đoàn yêu thương”. Cầu nguyện và yêu thương nhau là 2 mối tương quan của mỗi người, mỗi thành viên trong gia đình với Thiên Chúa (tương quan chiều dọc) và với nhau (tương quan chiều ngang).

Hôm nay chúng ta sẽ nói với nhau về đặc điểm thứ ba là “Gia đình là cộng đoàn phục vụ sự sống”. Sự sống nằm cả trong mối tương quan chiều dọc lẫn trong mối tương quan chiều ngang của mỗi người trong gia đình. Vì sự sống là quà tặng vô cùng quý giá Thiên Chúa ban tặng cho gia đình và vợ chồng ban tặng cho nhau.

Phục vụ sự sống là sứ mạng cao cả và thánh thiêng của gia đình. Sứ mạng ấy trở nên cấp bách trong bối cảnh nhiều gia đình bị tấn công bởi nền văn hóa sự chết.

Xin mọi người cùng hát bài “Xin chỉ cho con” để xin Thánh Thần Thiên Chúa soi sáng cho chúng ta



biết Thiên Chúa muốn chúng ta làm gì khi học hỏi và tĩnh tâm về đề tài này.

1.2 Cùng hát: XIN CHỈ CHO CON

ĐK: Xin chỉ cho con (xin chỉ cho con) đường đi của Chúa (đường đi của Chúa). Xin dạy bảo con (xin dạy bảo con) nước bước của Ngài (nước bước của Ngài). Xin hướng dẫn con trong chân lý. Xin dạy bảo con những điều cao quý, vì Chúa là Đấng cứu độ con, là Đấng ngày đêm con cậy trông.

1. Tất cả đường nẻo Chúa là Tình Yêu và Chân Lý dành cho những ai giữ trọn minh ước. Điều răn Chúa ra nghiêm chỉnh thực thi.

2. Xin mở lượng từ bi từ ngàn xưa Ngài vẫn có, mà quên hết những lỗi lầm con mắc, hồi niên thiếu vươn lên trong đại thơ.

1.3 Lắng nghe Lời Chúa

** “Thiên Chúa phán: “Chúng ta hãy làm ra con người theo hình ảnh chúng ta, giống như chúng ta, để con người làm bá chủ cá biển, chim trời, gia súc, dã thú, tất cả mặt đất và mọi giống vật bò dưới đất.” Thiên Chúa sáng tạo con người theo hình ảnh mình, Thiên Chúa sáng tạo con người theo hình ảnh Thiên Chúa, Thiên Chúa sáng tạo con người có nam có nữ. Thiên Chúa ban phúc lành cho họ, và Thiên Chúa phán với họ: “Hãy sinh sôi nảy nở thật nhiều, cho đầy mặt đất, và thống trị mặt đất. Hãy làm bá chủ cá biển, chim trời, và mọi giống vật bò trên mặt đất” (St 1, 26-28).*

** “Quả thế, Thiên Chúa đã sáng tạo con người cho họ được trường tồn bất diệt. Họ được Người dựng nên làm hình ảnh của bản tính Người” (Kn 2, 23).*

1.4 Cùng cầu nguyện

Lạy Thiên Chúa là Đấng Sáng Tạo muôn vật muôn loài và loài người chúng con. Chúng con cảm tạ, ngợi khen và chúc tụng Thiên Chúa về công trình tạo dựng vũ trụ vạn vật của Người, nhất là về công

trình tạo dựng con người và đặt con người làm người quản lý công trình tạo dựng của Chúa. Xin Chúa giúp chúng con biết bảo vệ và phát triển sự sống mà chúng con đã nhận từ tay Chúa.

II. TRÌNH BÀY:

2.1 Theo Thư Chung 2013 của các giám mục Việt Nam thì một gia đình đã được Phúc âm hóa phải là “*cộng đoàn phục vụ sự sống*”

“Gia đình là cộng đoàn phục vụ sự sống, được khơi nguồn từ chính Thiên Chúa Hằng Sống. Vợ chồng Kitô hữu yêu thương nhau bằng một tình yêu mở ra với sự sống, tôn trọng sự sống ngay từ lúc thụ thai, cộng tác với Thiên Chúa Tạo Hóa qua việc sinh con có trách nhiệm, giáo dục con cái nên người tốt và nên con cái Chúa. Gia đình phải là ngôi trường đầu tiên dạy các đức tính nhân bản và đức tin, là thành trì bảo vệ sự sống thể lý cũng như tinh thần của con cái trước sự tấn công của cái ác và cái xấu trong cuộc sống. Vì thế, các bậc cha mẹ phải ý thức trách nhiệm của mình là những nhà giáo dục đầu tiên và không thể thay thế, bằng chính gương sáng của mình” (Thư Chung HĐGM VN 2013, số 6).

2.2 Sự sống là thánh thiêng và gia đình là cung thánh sự sống

2.2.1 Sự sống có giá trị thánh thiêng và bất khả xâm phạm

Muốn hiểu sự sống con người có giá trị như thế nào, cách tốt nhất là chúng ta đọc lại Kế Hoạch và Công Trình Tạo Dựng của Thiên Chúa. Theo tác giả Sách Sáng thế, sau khi tạo dựng xong vũ trụ vạn vật, Thiên Chúa nghĩ tới việc tạo dựng con người: *"Thiên Chúa phán: "Chúng ta hãy làm ra con người theo hình ảnh chúng ta, giống như chúng ta, để con người làm bá chủ cá biển, chim trời, gia súc, dã thú, tất cả mặt đất và mọi giống vật bò dưới đất" (St 1,26).*

Và rồi Thiên Chúa tạo dựng con người: *"Thiên Chúa sáng tạo con người theo hình ảnh mình, Thiên Chúa sáng tạo con người theo hình ảnh Thiên Chúa, Thiên Chúa sáng tạo con người có nam có nữ. Thiên Chúa chúc lành cho họ, và Thiên Chúa phán với họ: "Hãy sinh sôi nẩy nở thật nhiều, cho đầy mặt đất và thống trị mặt đất. Hãy làm bá chủ cá biển chim trời và mọi giống vật bò trên mặt đất" (St 1, 27-28).*

Trong sách Khôn Ngoan có một câu văn nhưng cho chúng ta biết lý do của việc Thiên Chúa tạo dựng con người: *"Quả thế, Thiên Chúa đã sáng tạo con người cho họ được trường tồn bất diệt. Họ được*

Người dựng nên làm hình ảnh của bản tính Người”
(Kn 2, 23).

Ta có thể kết luận: vì con người đã được Thiên Chúa tạo dựng theo hình ảnh Người, giống như Người, để làm bá chủ mặt đất và để trường tồn bất diệt, nên con người (tức sự sống) có giá trị thánh thiêng và bất khả xâm phạm.

2.2.2 Gia đình là cung thánh của sự sống

(a) Gia đình đình là nơi cưu mang và phát sinh sự sống:

Tông huấn “Đời Sống Gia Đình” (Familiaris Consortio) của thánh giáo hoàng Gioan Phaolô II, sau khi nhắc lại việc Thiên Chúa tạo dựng con người có nam có nữ đã kết luận: *“Chính vì thế mà mục tiêu căn bản của gia đình là phục vụ cho sự sống, là thực hiện trong lịch sử lời chúc lành của Thiên Chúa lúc khởi nguyên, thực hiện bằng việc thông truyền hình ảnh Thiên Chúa từ người này sang người khác trong hành động truyền sinh”* (HC Mục Vụ 50; ĐSGĐ, 28).

(b) Gia đình là nơi nuôi dưỡng sự sống, làm cho sự sống ấy lớn lên và phát triển. Trong việc nuôi dưỡng sự sống và làm cho sự sống lớn lên và phát triển thì giáo dục chiếm một vai trò quan trọng nhất: *“Vì là người truyền sự sống cho con cái, nên cha mẹ có bổn phận hết sức quan trọng phải giáo dục chúng,*

và vì thế, họ phải được coi là những nhà giáo dục đầu tiên và chính yếu của chúng. Vai trò giáo dục này quan trọng đến nỗi nếu thiếu sót sẽ khó lòng bổ khuyết được. Thật vậy chính cha mẹ có nhiệm vụ tạo cho gia đình một bầu khí thấm nhuần tình yêu cũng như lòng thành kính đối với Thiên Chúa và tha nhân, để giúp cho việc giáo dục toàn diện của con cái họ trong đời sống cá nhân xã hội được dễ dàng. Do đó gia đình là trường học đầu tiên dạy các đức tính xã hội mà không một đoàn thể nào khác có thể vượt qua được" (Tuyên ngôn về giáo dục Kitô giáo, 3; ĐSGĐ, 36).

Sự giáo dục của cha mẹ bao gồm nhiều mặt: giáo dục nhân bản (nhân cách, tính tình, tình yêu, tính dục), đức tin, luân lý và cả xã hội nữa.

(c) Gia đình là nơi che chở và bảo vệ sự sống: Ngày nay trong mọi xã hội đều có những nguy cơ to lớn khiến con em chúng ta không phân biệt được giá trị thật / giá trị giả. Các phương tiện thông tin đại chúng (sách báo, phim ảnh, truyền hình, internet...) nhiều khi tiếp tay cho những nhóm người chủ trương chống sự sống bằng cách tuyên truyền những cách suy nghĩ và hành động phản luân lý, chống lại con người. Vì thế gia đình phải là thành lũy bảo vệ sự sống trước sự tấn công của các luồng thông tin độc hại, các lối sống buông thả, các xu hướng hưởng thụ

lạc thú với bất cứ giá nào. Che chở và bảo vệ sự sống không có nghĩa là chúng ta nhốt con cái trong nhà, cấm đoán chúng tiếp cận với sách báo, phim ảnh, bạn bè mà là phải giúp chúng biết phán đoán và chọn lựa theo tiêu chuẩn Kitô giáo khi hòa mình vào xã hội chung quanh.

Về cả ba điều vừa trình bày trên, các bậc cha mẹ phải quan tâm truyền lại cho con cái mình, để chúng cũng hiểu biết về giá trị của sự sống, cũng yêu thương quý trọng, che chở và bảo vệ sự sống như mình. Có như thế cha mẹ mới chu toàn trách nhiệm của mình, trong lãnh vực tối quan trọng này.

2.2.3 Nhấn nhủ của Hội đồng Giám mục Việt Nam

Trong Thư Mục vụ về Hôn nhân và Gia đình ngày 11/10/2002 HĐGMVN đã khuyên các bậc làm cha làm mẹ thực hiện 5 điều này trong gia đình:

(a) Cha mẹ làm gương sáng trong giáo dục con cái.

(b) Cha mẹ lo phát triển đời sống đức tin cho con cái.

(c) Cha mẹ hướng dẫn con cái biết sống tình liên đới trong các mối tương quan gia đình và xã hội.

(d) Cha mẹ quan tâm đến việc làm trong sạch môi trường sách báo, phim ảnh, bạn bè của con cái.

(đ) Cha mẹ mở rộng mối quan hệ của gia đình với các gia đình chung quanh để kính trọng, yêu thương, trao đổi, học hỏi và quan tâm giúp đỡ, góp phần phát triển nền văn minh tình thương.

Còn trong giáo xứ, các gia đình quan tâm đến việc tham gia vào đời sống và sứ mạng của giáo xứ để xây dựng giáo xứ thành một đại gia đình của Thiên Chúa.

Và trong xã hội, các gia đình quan tâm đến việc xây dựng và phát triển xã hội về mọi mặt: kinh tế, xã hội, văn hóa, chính trị, môi sinh, tôn giáo, tâm linh... sao cho nền văn minh tình thương và công lý được thực hiện, nhằm lợi ích chính đáng và đa dạng của đại đa số dân chúng, nhất là của tầng lớp nghèo.

III. TRAO ĐỔI & CHIA SẺ

3.1 Trong các gia đình Công giáo thuộc giáo xứ của ông bà anh chị em có nạn phá thai không? Do đâu lại có chuyện phá thai trong giới công giáo?

3.2 Trong các gia đình công giáo thuộc giáo xứ của ông bà anh chị em có tình trạng trẻ em bị bỏ rơi, không được chăm sóc về dinh dưỡng, học hành, đạo đức không?

3.3 Ông bà, anh chị em đã làm được những gì để phục vụ sự sống trong gia đình, giáo xứ mình và xã hội ta hiện nay?

IV. THAY LỜI KẾT

Mới đây, tôi đọc một bài báo trong đó nêu lên những cái nhất đáng sợ của Việt Nam ta. Cái nhất đáng sợ thứ nhất là nạn phá thai. Phá thai, theo quan điểm của Kitô giáo, là giết người. Giết người là tội ác. Giết bào thai là tội ác đáng ghê tởm nhất của loài người. Đó là điều xấu xa mà chúng ta phải xa tránh bằng mọi giá. Điều nên nhớ nữa là chúng ta phải phục vụ sự sống một cách toàn diện, chứ không chỉ quan tâm đến mỗi khía cạnh/chiều kích vật chất của đời sống mà thôi. Ngoài sự sống thể lý, còn sự sống trí tuệ, văn hóa, tôn giáo và tâm linh. Tất cả các chiều kích ấy đều quan trọng và đều cần được phát triển cách hài hòa.

V. CẦU NGUYỆN KẾT THÚC

5.1 Gợi ý của người hướng dẫn:

Chúng ta đã học hỏi, suy nghĩ và trao đổi về đề tài: “Gia đình là cộng đoàn phục vụ sự sống”. Chúng ta hãy nói với Chúa lời cảm ơn chân thành vì Người đã ban sự sống cho chúng ta và cho những người thân yêu của chúng ta. Chúng ta hãy hứa với Chúa là chúng ta sẽ quý trọng, bảo vệ và phát triển sự sống ấy bằng nhiều phương cách khác nhau để Thiên Chúa được tôn vinh.

Chúng ta hãy hát bài TÌNH YÊU CHÚA CAO VỜI để dâng lên Thiên Chúa lời cảm tạ tri ân.

5.2 Hát cầu nguyện:

TÌNH YÊU CHÚA CAO VỜI

ĐK: Tình yêu Chúa cao vời biết bao nào con biết đáp đền thế nào, để cho cân xứng Chúa ơi. Để cho cân xứng Chúa ơi.

PK 1: Ôi tình yêu thương Chúa cao vời, tình yêu thương Chúa muôn đời. Người yêu con tự ngàn xưa. Từ khi chưa có đời non, từ khi chưa có trời cao, chưa có vàng trắng với ngàn sao. Gọi con giữa muôn muôn người, tìm con giữa nơi bùn nhơ.

PK 2: Ôi vì thương con Chúa quên mình, vì yêu nên hiến thân mình gọi con nên bạn tình Cha. Dù bao sóng gió hiểm nguy, dù con trên bước đường đi, ơn Chúa ngày đêm ấp ủ con. Vì con Chúa quên thân mình, đời con dám mơ gì hơn.

PK 3: Con thành tâm dâng hiến trọn đời, thành tâm dâng hiến xác hồn để nên tông đồ của Cha. Và nên nhân chứng của Cha, truyền rao chân lý của Cha, gieo rắc Lời Cha khắp gần xa. Đời con sẽ đi khắp miền, làm nhân chứng cho tình yêu.

ĐỀ TÀI IV

"GIA ĐÌNH LÀ CỘNG ĐOÀN THAM GIA VÀO SỨ VỤ PHÚC ÂM HÓA"

I. CẦU NGUYỆN MỞ ĐẦU

1.1 Gợi ý của người hướng dẫn:



Đề tài thứ IV và cũng là đề tài cuối cùng của công cuộc “Tân Phúc Hóa Đời Sống Gia Đình” là “Gia đình là cộng đoàn tham gia vào sứ mạng Phúc Âm hóa”. Có thể nói đề tài IV này là quan trọng hơn cả trong 4 đề tài và 3 đề tài trước phải dẫn tới đề tài IV này. Đó chẳng những là trong lô-gích của Thư Chung mà còn trong cốt lõi của giáo lý Kitô giáo vì loan báo Tin Mừng

thuộc bản chất của Giáo Hội và của mỗi Kitô hữu.

Chúng ta cùng nhau lắng nghe mệnh lệnh của Chúa Kitô Phục Sinh về sứ mạng làm cho muôn dân trở thành môn đệ Chúa Kitô.

1.2 Lắng nghe Lời Chúa:

** "Anh em hãy đi và làm cho muôn dân trở thành môn đệ, làm phép Rửa cho họ nhân danh Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần, dạy bảo họ tuân giữ mọi điều Thầy đã truyền cho anh em" (Mt 28,19-20).*

1.3 Cùng hát: Đẹp thay!

ĐK.- (Đẹp thay) Ôi đẹp thay những bước chân gieo mầm cứu rỗi. (Đẹp thay) Ôi đẹp thay những bước chân rào khắp nẻo đường. (Ai gieo trong lệ sầu) sẽ gặt trong vui sướng. (Ai gieo trong nước mắt) sẽ gặt giữa tiếng cười. Ôi đẹp thay những bước chân tiến vào giữa lòng thế giới, loan tình thương tình thương Chúa Trời, loan niềm vui niềm vui cứu đời, cho mọi người và mọi nơi.

1. Ôi đồng lúa mênh mông, phơi mình dưới nắng hồng lúa đã trở bông dâng ngàn sức sống. Người đi trong nước mắt và người về trong câu ca, tay ôm bó lúa lòng mừng bao la.
2. Ta cùng tiến ai ơi, theo tình Chúa quên mình lý tưởng thần linh muôn đời tôn kính. Người đi trong nước mắt và người về trong câu ca, tay ôm bó lúa lòng mừng hân hoan.

1.4 Cùng cầu nguyện:

Lạy Thiên Chúa là Chúa và là Cha của chúng con. Chúng con cảm tạ Cha đã ban đức tin cho chúng con. Ân ban ấy Cha muốn chúng con chia sẻ với hết mọi người chúng con gặp trong cuộc sống. Thế nhưng chúng con

chưa hoàn thành được ước muốn ấy của Cha. Hằng ngày chúng con cầu nguyện cho “Danh Cha cả sáng”, cho “Nước Cha trị đến” và cho “Ý Cha được thể hiện dưới đất cũng như trên trời”. Nhưng chúng con chưa làm được nhiều việc để những điều tốt đẹp ấy được thực hiện. Xin Cha tha thứ cho chúng con về sự thiếu sót ấy. Và xin Cha ban Thánh Thần Cha cho chúng con để chúng con trở nên nhân chứng của Cha trong môi trường chúng con sống. Chúng con xin vì Danh Chúa Giêsu Kitô, Con Cha, Chúa chúng con.

II. TRÌNH BÀY:

2.1 Theo Thư Chung 2013 của các giám mục Việt Nam thì một gia đình đã được Phúc Âm hóa còn phải là **“cộng đoàn tham gia vào sứ vụ Phúc âm hóa”**:

“Gia đình là cộng đoàn tham gia vào sứ vụ Phúc-âm-hóa, bằng lời cầu nguyện cũng như bằng hành động cụ thể. Chính đời sống yêu thương hiệp nhất trong gia đình công giáo, ngay giữa những khó khăn và thử thách của cuộc đời, tự nó đã là lời chứng âm thầm nhưng có sức thuyết phục của Tin Mừng. Ngoài ra, theo truyền thống tốt đẹp, gia đình công giáo còn là nơi vun trồng ơn gọi linh mục và tu sĩ. Đồng thời, khi có thể, xin anh chị em hãy mạnh dạn chia sẻ và giới thiệu Đức Ki-tô cho người khác” (Thư Chung HĐGMVN 2013, số 6).

2.2 Phúc âm hóa hay loan báo Tin mừng là trách nhiệm và sứ mạng của mọi Kitô hữu và của mọi gia đình Công giáo

2.2.1 Lệnh truyền của Chúa Giêsu Kitô Phục Sinh:

"Anh em hãy đi và làm cho muôn dân trở thành môn đệ, làm phép Rửa cho họ nhân danh Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần, dạy bảo họ tuân giữ mọi điều Thầy đã truyền cho anh em" (Mt 28,19-20).

2.2.2 Xác định của thánh giáo hoàng Gioan Phaolô II và của các Vị giáo hoàng khác:

"Gia đình Kitô hữu được mời gọi góp phần tích cực và có trách nhiệm vào sứ mạng của Giáo hội với một tư thế riêng biệt và độc đáo, bằng cách tự đặt mình phục vụ Giáo hội và xã hội cả trong yếu tính lẫn trong hành động của mình, với tư cách là một cộng đồng thân mật của sự sống và tình yêu" (Tông huấn "Đời sống gia đình", số 50).

(a) Công cuộc Phúc âm hóa phải bắt đầu từ gia đình vì *"cha mẹ chính là những nhà giáo đầu tiên; sách giáo khoa đầu tiên chính là những quan hệ trong gia đình, giữa cha mẹ với nhau, giữa cha mẹ với con cái, giữa gia đình này với gia đình khác" và "những bài học đầu tiên về cầu nguyện, về mến Chúa yêu người đều được học và được dạy trong gia đình"* (x. Thư Chung Hội đồng Giám Mục Việt Nam - 1998, trích dẫn Tông huấn Giáo hội tại Á châu, số 7).

(b) *"Tùy mức độ gia đình Kitô hữu đón nhận Tin Mừng và trưởng thành trong đức tin mà nó trở thành một cộng đồng Phúc âm hóa"* (Thánh giáo hoàng Gioan Phaolô II).

(c) *"Cũng như Giáo hội, gia đình có nghĩa vụ tạo môi trường cho Tin Mừng được truyền đạt tới và từ đó Tin Mừng được lan tỏa ra. Vậy trong một gia đình ý thức về sứ mạng này, mọi phần tử gia đình đều Phúc âm hóa và đều được Tin Mừng hóa. Cha mẹ chẳng những truyền thụ Tin Mừng cho con cái mà còn có thể nhận lại chính Tin Mừng ấy đã được sống sâu sắc từ phía con cái. Và một gia đình như thế sẽ có sức Tin Mừng hóa nhiều gia đình khác và cả môi trường chung quanh "* (Đức Phaolô VI, Tông huấn Loan báo Tin Mừng, 71; ĐSGĐ, 52).

(d) *"Các cha mẹ Kitô hữu có bốn phận đặc biệt phải giáo dục cho con cái họ biết cầu nguyện, phải đưa chúng tới chỗ dần dần khám phá ra mầu nhiệm Thiên Chúa và đối thoại cá nhân với Ngài... ; trẻ em phải được dạy dỗ để nhận biết và thờ kính Thiên Chúa cùng yêu mến tha nhân, theo như đức tin chúng đã lãnh nhận khi chịu phép Rửa tội"* (Tuyên ngôn về giáo dục Kitô giáo, 3; ĐSGĐ, 60).

2.2.3 Hai cách truyền giáo phù hợp với mọi gia đình

Truyền thống của Giáo hội Công giáo công cuộc Truyền giáo hay loan báo Tin mừng được thực hiện bằng nhiều cách khác nhau. Trong những cách ấy có hai cách rất phù hợp và vừa tầm tay của mọi gia đình công giáo : đó là «chứng tá đời sống» và “tiếp xúc cá nhân”.

(a) Chứng tá đời sống:

** "Chính anh em là muối cho đời. Nhưng muối mà nhạt đi, thì lấy gì muối nó cho mặn lại? Nó đã thành vô dụng, thì chỉ còn việc quăng ra ngoài cho người ta chà đạp thôi. Chính anh em là ánh sáng cho trần gian. Một thành xây trên núi không tài nào che giấu được. Cũng chẳng có ai thắp đèn rồi lại để dưới cái thùng, nhưng đặt trên đế, và đèn soi chiếu cho mọi người trong nhà. Cũng vậy, ánh sáng của anh em phải chiếu giải trước mặt thiên hạ, để họ thấy những công việc tốt đẹp anh em làm, mà tôn vinh Cha của anh em, Đấng ngự trên trời" (Mt 5,13-16; Mc 9, 50; Lc 14, 34-35).*



** "Con người thời nay tin vào các chứng nhân hơn là các thầy dạy. Tin vào kinh nghiệm hơn là đạo lý, tin vào đời sống và các sự kiện hơn là các lý thuyết. Hình thức đầu tiên của việc truyền giáo là chứng tá đời sống Kitô*

hữu; hình thức này là điều không thể thay thế được. Chúa Kitô, Đấng mà chúng ta đang tiếp tục sứ mạng của Người, là "Vị Chứng Nhân" tuyệt hảo (x. Kh 1,5 ; 3,14) và là khuôn mẫu cho chứng tá Kitô giáo. Chúa Thánh Thần đang đồng hành với Giáo hội trên bước đường của Giáo

hội, đồng thời liên kết Giáo hội với lời chứng của người về Chúa Kitô (x. Ga 15,26-27).

“Hình thức đầu tiên của chứng tá là chính đời sống của nhà truyền giáo, của gia đình Kitô hữu và của cộng đồng Giáo hội, hình thức này làm cho người ta nhìn thấy một lối sống mới. Cho dù vẫn có giới hạn và bất toàn của con người, nhưng khi nhà truyền giáo chân thành sống theo gương Đức Kitô, thì họ là một dấu chỉ về Thiên Chúa và về những thực tại siêu việt. Tuy vậy. Mọi người trong Giáo hội, khi nỗ lực noi gương Thầy Chí Thánh, thì có thể và phải nêu lên chứng tá này; trong rất nhiều trường hợp, đây là cách thế duy nhất để truyền giáo” (Thánh giáo hoàng Gioan Phaolô II, Thông điệp Sứ vụ Đáng Cứu Độ, số 42).

(b) Tiếp xúc cá nhân:

Trong Sứ Điệp của Đại Hội Truyền Giáo Á Châu lần thứ nhất được tổ chức tại Chiang Mai (Thái Lan) từ ngày 18 đến ngày 22.10.2006, với chủ đề “Kể chuyện Chúa Giêsu Kitô tại Á Châu” (Telling the story of Jesus in Asia) có đoạn văn sau đây liên quan tới việc tiếp xúc cá nhân:

“Chúa Giêsu được mệnh danh là một người kể chuyện. Là một sư phụ (Rabbi), một vị thầy (teacher), Ngài thích nhất là sử dụng phương pháp kể các dụ ngôn, để giải thích những Mầu Nhiệm sâu kín của Nước Trời. Có ai mà chưa nghe về câu chuyện của người Samaritanô nhân hậu hay câu chuyện người con hoang đàng? Những dụ ngôn của Chúa Giêsu kêu gọi chúng ta

thiết lập một quan hệ mật thiết với Thiên Chúa và với những người anh chị em chung quanh chúng ta.”

III. TRAO ĐỔI & CHIA SẺ

1. Người ta thường nói “không ai cho cái mình không có”. Nếu bản thân ông bà và anh chị em không có Phúc Âm thì có thể đem Phúc âm đến cho người khác được không?

2. Để ông bà anh chị em có Phúc âm thì ông bà, anh chị em phải làm những gì?

3. Ông bà, anh chị em thấy công cuộc Phúc âm hóa hay Loan Báo Tin Mừng của giáo xứ mình cần được canh tân đổi mới như thế nào cho có nhiều kết quả?

IV. THAY LỜI KẾT

Trong Phúc Âm Chúa Giêsu đã nói: “Cứ xem quả thì biết cây. Cây tốt sinh quả tốt, cây xấu không thể sinh quả tốt». Dựa vào Lời Chúa chúng ta có thể nói: cứ nhìn hoa trái truyền giáo của cá nhân, gia đình mình, thì chúng ta biết bản thân và gia đình mình là người/cộng đoàn Kitô hữu nhiệt thành, tốt lành và thánh thiện như thế nào.

V. CẦU NGUYỆN KẾT THÚC

5.1 Gợi ý của người hướng dẫn:

Khi suy niệm về ngày lễ Ngũ Tuần, tôi thấy có một hình ảnh rất đẹp. Hình ảnh đó là: Trước khi Chúa Thánh Thần xuống trên các Tông đồ thì cửa nhà đóng kín (vì sợ

người Do-thái); nhưng liền sau khi Chúa Thánh Thần xuống trên các Tông đồ thì cửa nhà mở toang ra và Thánh Phêrô đứng lên rao giảng về Chúa Giêsu Kitô chết và phục sinh cho đồng bào của mình. Ước gì mỗi người, mỗi gia đình chúng ta khi đã có Chúa Thánh Thần rồi thì mạnh dạn mở rộng tâm hồn, mở rộng cuộc đời cho người khác tiếp cận với chúng ta để họ trở thành môn đệ Chúa Giêsu Kitô như chúng ta.

Chúng ta kết thúc đợt Tĩnh Huấn này bằng bài ca “Thần Khí sai đi” vì hôm nay là một khởi đầu mới, là một cuộc lên đường với Thần Khí Thiên Chúa.

5.2 Hát cầu nguyện

THÁNH THẦN CHÚA SAI ĐI

ĐK.- Đây chính Chúa đã sai tôi đi. Sai tôi đi loan báo Tin Mừng. Đây chính Chúa đã hiến thánh tôi. Sai tôi đi, Ngài sai tôi đi.

1. Sai tôi đến với người nghèo khó, sai tôi đến với người lao tù. Mang Tin Mừng giải thoát: Thiên Chúa đã cứu tôi.
2. Sai tôi đến với người than khóc, sai tôi đến với người âu sầu. Mang Tin Mừng an ủi: Thiên Chúa đã cứu tôi.
3. Sai tôi đến với người đau yếu, sai tôi đến với người thất vọng. Mang Tin Mừng Chân Lý: Thiên Chúa đã cứu tôi.

Giêrônimô Nguyễn Văn Nội

Là Muối Là Men

(Bài ca ý lực Năm Phúc Âm Hóa Gia Đình 2014) Lm. Minh Anh



ĐK. Giữa lòng thế giới, gia đình con là muối là men (là men là muối). Là cộng đoàn yêu thương là cộng đoàn hiệp nhất, một cộng đoàn có Chúa ở cùng, (có Chúa ở cùng). Giữa lòng thế giới, gia đình con là Hội Thánh đẹp xinh, (thật đẹp xinh), là cộng đoàn hy sinh, là cộng đoàn trung trinh, một cộng đoàn loan báo Tin Mừng.

1. Gia đình cầu nguyện, Chúa hằng hiện diện.
2. Chúa hằng gọi mời, rao truyền Lời Người.
3. Ngược nhìn về trời, ngắm Mẹ tuyệt vời.

Chiều hôm sớm tối cùng nhau cất cao lời kinh.
Bằng cuộc sống mới: vị tha, xót thương cảm thông.
Nhìn lên Thánh Cả, mẹ cha những mong dõi theo.

Gia đình yêu thương, thủy chung hiệp nhất.
Chúa hằng ban ơn, để ta nên thánh.
Ngược nhìn Giê-su, đoàn con chung bước.

Bảo vệ sự sống, tình yêu Chúa mãi thấm nồng.
Gia đình hạnh phúc, làm men muối ướp cho đời.
Kính trọng mẹ cha, nguyện thảo hiếu hết mọi ngày.